

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONSBOSHLANG'ICH SINFLARDA AXBOROT
TEXNOLOGIYALARINING AHAMIYATI.

Usmonova Shahina Xudoynazar qizi

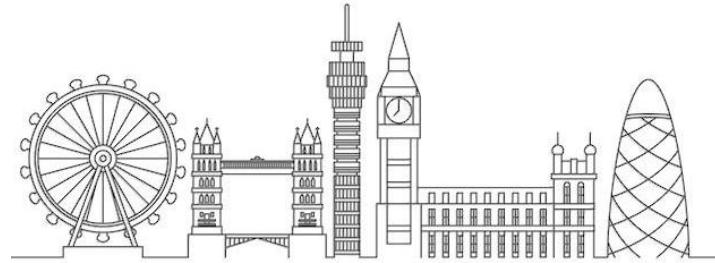
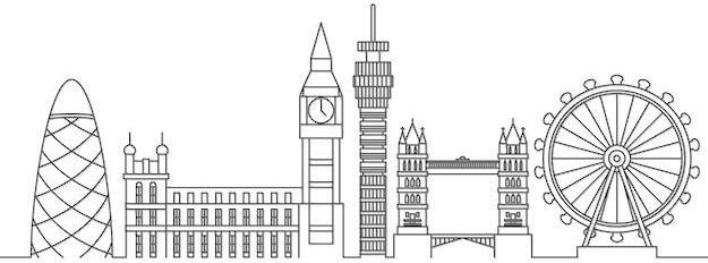
Shahrisabz davlat pedagogika instituti Boshlang`ich ta`lim yo`nalishi talabasi

usmonovashahina21@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqola boshlang'ich sinflarda axborot texnologiyalarining ahamiyati haqida ma'lumotlar berilgan. Axborot texnologiyalari ta'lim jarayonini yanada samarali va interaktiv qilishda muhim rol o'yaydi. O'quvchilarga zamonaviy bilimlarni o'zlashtirish, ijodiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishda yordam beradi.

Kalit so'zlar: axborot texnologiyalari, multimedia vositalari, ta'lim jarayoni, interaktiv ta'lim platformalari, ijodiy fikrlash.

Boshlang'ich sinflarda axborot texnologiyalarining ahamiyati bugungi kunda ta'lim jarayonining ajralmas qismiga aylangan. Axborot texnologiyalari, ya'ni kompyuterlar, internet, multimedia vositalari va boshqa raqamli texnologiyalar, o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishga yordam beradi. Ular nafaqat o'quvchilarning bilim darajasini oshirish, balki ularning ijodiy fikrlash, muammolarni hal qilish va hamkorlik qilish qobiliyatlarini rivojlantirishda ham muhim rol o'yaydi. Axborot texnologiyalarining ta'lim jarayonida qo'llanilishi, o'quvchilarning o'z-o'zini o'rganish qobiliyatini oshirishga, ularning mustaqil fikrlashini rivojlantirishga va o'z bilimlarini amaliyotda qo'llashga yordam beradi. Masalan, interaktiv ta'lim platformalari, onlayn resurslar va multimedia materiallari orqali o'quvchilar o'z bilimlarini yanada kengaytirishlari mumkin. Bu esa, o'z navbatida, ularning motivatsiyasini oshiradi va ta'lim jarayonini yanada qiziqarli qiladi. Shuningdek, axborot texnologiyalari o'quvchilarga turli xil o'quv materiallariga, masalan, video darslar, taqdimotlar, o'yinlar va simulyatsiyalarga kirish imkonini beradi. Bu materiallar o'quvchilarning diqqatini jalb qilish, ularning qiziqishini oshirish va o'rganish jarayonini yanada samarali qilishda muhim ahamiyatga ega. Axborot texnologiyalari yordamida o'quvchilar o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash, yangi g'oyalarni sinab ko'rish va o'zaro hamkorlikda ishlash imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bundan tashqari, axborot texnologiyalari o'qituvchilarga ham ta'lim jarayonini yanada samarali tashkil etish imkonini beradi. O'qituvchilar axborot texnologiyalaridan foydalanib, darslarni yanada interaktiv va qiziqarli qilishlari, o'quvchilarning individual ehtiyojlariga mos ravishda ta'lim berishlari mumkin. Bu esa, o'z navbatida, o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada samarali qiladi. Natijada, boshlang'ich sinflarda axborot texnologiyalarining ahamiyati nafaqat o'quvchilarning bilim olish jarayonini yaxshilash, balki ularning shaxsiy rivojlanishiga ham katta ta'sir ko'rsatadi. Axborot texnologiyalari yordamida o'quvchilar o'z qobiliyatlarini rivojlantirish, ijodiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini oshirish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu jarayon, shuningdek, ularning kelajakdag'i ta'lim va kasbiy faoliyatlariga tayyorgarlik ko'rishlariga ham yordam beradi.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

Pedagogik va psixologik tadqiqotlarga ko'ra inson ongi ma'lumotlarning 90% ni ko'rish, 9% ni eshitish, 1% ni esa his qilish orqali qabul qilar ekan. Bundan kelib chiqqan holda shu narsa ta'kidlanmoqdaki, Axborot kommunikatsion texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarning nazariy, ijodiy va refleksiv tafakkuri rivojlanishiga katta ta'sir etadi. O'quvchining xotirasida u yoki bu hodisa, jarayonning obrazli ifodalaniishi o'quv materialini boyitib, uning ilmiy jihatdan o'zlashtirilishiga yordam beradi. Multimedia texnologiyalarida an'anaviy texnologiyalarga qaraganda axborotlar matn ko'rinishda emas, balki tasvir, ovoz va harakatlar ko'rinishida ifodalanilishi o'quvchilarni darslarda faolroq, diqqatliroq intiluvchan va qiziquvchan bo'lishga o'rgatadi, chunki tavsiya qilinadigan har bir axborot ularning ishtiroti va harakati orqali amalga oshiriladi. Bu orqali fanga bo'lgan qiziqish uyg'onib, o'z bilimlarini nazorat qilish va mustahkamlash, mavzuni o'rganishda o'zi uchun qulay bolgan tezlik va o'zlashtirish darajasini tanlash imkoniyatini beradi. Axborot texnologiyalaridan boshlang'ich sinf o'quvchilarining barcha o'quv fanlarida samarali foydalanish mumkin. Darslarda o'quv va o'yin dasturlaridan foydalanish katta samara beradi. Ona tili va rus tili darslarida savodxonlikni oshirish bo'yicha mashqlar yordam beradi, bunda bolalar kompyuterlarda turli xildagi amaliy topshiriqlarni bajaradilar. Boshlang'ich sinflar o'quvchilari uchun turli didaktik materiallar to'plamidan foydalanib, ko'rgazmali mashq, nazorat mashqlari va test sinovlari modullari kiritilgan aralash kompyuter dasturlarini tayyorlash mumkin.

Xulosa:

Shunday qilib, boshlang'ich sinflarda axborot texnologiyalarining ahamiyati, ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish, o'quvchilarning bilim olish jarayonini yaxshilash va ularning shaxsiy rivojlanishiga yordam berish bilan birga, kelajakda muvaffaqiyatli insonlar bo'lib yetishishlariga ham katta hissa qo'shadi. Bu jarayon, o'quvchilarning o'z-o'zini o'rganish qobiliyatini oshirish, ijodiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Akhmedov, A. (2020). "Axborot texnologiyalari va ta'lim". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.
2. Jumaniyazov, M. (2019). "Boshlang'ich ta'limda axborot texnologiyalarining o'rni". Tashkent: Fan va texnologiya.
3. Saidov, S. (2021). "Raqamli ta'lim: nazariya va amaliyat". Tashkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
4. Toshpulatov, R. (2022). "Ta'limda innovatsion texnologiyalar". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Ta'lim vazirligi.
5. www.ziyonet.uz